

Universitetsparken og Vennelystparken
i Århus

Kortfattet gennemgang af bygninger og anlæg
med beskrivelse, intentioner
og
retningslinier
for
bygningsmæssige udvidelser og ændringer.

C.F. Møller

Udgivet med bistand af
arkitektfirmaet C.F. Møllers Tegnestue og
Aarhus Universitets tekniske forvaltning
1988

Universitetsparken og Vennelystparken
i Århus

Kortfattet gennemgang af bygninger og anlæg
med beskrivelse, intentioner
og
retningslinier
for
bygningsmæssige udvidelser og ændringer.

C.F. Møller

Udgivet med bistand af
arkitektfirmaet C.F. Møllers Tegnestue og
Aarhus Universitets tekniske forvaltning
1988

Terræn og arealforhold

Medens der i Odense, Roskilde og Aalborg blev udlagt store arealer til fremtidige fuldt udbyggede universiteter, var der i 1930 i Århus kun udlagt areal til opførelse af en enkelt universitetsbygning.

I løbet af de efterfølgende år er dette universitetsareal udvidet kraftigt, og der er nu opført op mod et halvt hundrede bygninger.

Det er således lykkedes, efterhånden som de efterfølgende bygninger krævede det, at inddrage fornødne nærliggende arealer til fortsat bebyggelse, men ofte i for langsom takt. Således er Matematik-, Fysik-, og Biologiområdet opført med større højde- og tæthedsforhold end ønskeligt på grund af arealnød. Dette gælder også bebyggelsen af parkens nord-østre hjørne, hvor man beklageligvis måtte fjerne 5 professorboliger, som i universitetets start var højst attraktive såvel som boliger som i arkitektonisk henseende.

Selv om universitetets vækst tilsyneladende fortsat bliver begrænset, bør man stadig vedholdende påpege overfor myndighederne, at den tidligere fødselsanstalts store arealer bør være reserveret til universitetets formål og sammenlægges med Universitetsparken. Dels afbryder Fødselsanstaltens bebyggelse forløbet af den store morænekløft, som efterhånden har fået sit naturlige forløb gennem Universitetsparken og Vennelystparken, og dels bør en kommende ny bebyggelse respektere det arkitektoniske formsprog, der er karakteristisk for universitetsbebyggelsen.

Kløftens stærkt bevægede forløb har bevirket, at terrænet omkring bygningerne ofte har måttet tilpasses denne med det formål at give indtryk af, at bygningerne ligesom er "vokset op af jorden".

Lignende betragtninger bør respekteres ved kommende bebyggelser på Fødselsanstaltens grund.

Samtidig med at Fødselsanstaltens hovedbygning, opført i 1907, ad åre fjernes, bør den dertil hørende funktionærbolig nedrives. Dels er værelsestyperne utidssvarende og dels passer bygningens arkitektur meget dårligt til universitetsbebyggelsen. Det bemærkes, at den på en del af Fødselsanstaltens oprindelige areal allerede opførte bygning for Gynækologi er udformet i universitetsbygningernes formsprog.

I det hele bør "Edmund Hansen-planen" fra 1976 for bebyggelse af området følges.

Bygningsmæssige forhold

Trods en byggeperiode på et halvt århundrede er det lykkedes at gennemføre et homogent arkitektonisk formsprog, med rødder i Bauhauss-Dessau bevægelsen fra 1930'erne.

Denne funktionalistiske form er karakteriseret ved afklarede parallelle bygningsblokke forskudt for hinanden i plan og facade og med gavle uden valm. Store rum, auditorier, boliger og lignende er placeret i lavere etages bygninger parallelt med eller vinkelret på de højere bygninger.

Dette princip har været yderst anvendeligt i forbindelse med de mange varierende byggeprogrammer.

Fremtidige bygningers tagflader skal som hovedregel være rene og ubrudte uden vinduer. Hvis dette undtagelsesvis fraviges, må der kun anvendes 9-stens ovale tagvinduer.

Flade tage er udelukket.

Facaderne skal være forenklede uden gesimser, fordakninger, pilastre eller indfatninger, udført af gule, håndstrøgne mursten med dybt tilbageliggende fuger og med tagsten af gule tegl, alt af den specielle brænding, der hidtil er anvendt. Afdækninger og sokler udføres af Hasle klinker og vinduer af stål eller aluminium, der males hvide. Plastikprofiler må ikke anvendes, hellere 3 lag glas.

Medens arkitekturperioden 1900-1930 (Københavns Rådhus) dyrkede de ofte problemfyldte detaljer ved aftrækskanaler, skorstene o.l. som arkitektoniske elementer, blev det et program for universitetsbygningerne i Århus at skjule disse tekniske bygningsdele. Derfor udførtes laboratoriernes mange nødvendige aftræk i sammenhængende kanaler langs tagrygningerne, og aftræk i facaderne førtes til særligt formede kanalsten. Disse retningslinier bør absolut være gældende for fremtidige bebyggelser i Universitetsparken (campus) og Vennelystparken.

Da de planlagte udvidelser på campus, Fødselsanstalten og det tidligere kaserneareal på Høegh Guldbergsgade kun udgør en lille del af universitetets samlede bebyggelse, bør kommende bebyggelser på disse grundarealer udformes efter samme arkitektoniske program som universitetet, der sammen med bebyggelsen i Vennelystparken vil danne et enestående homogent bygningsanlæg.

Hvis det i fremtiden måtte være trafikplanmæssigt muligt at nedlægge Vennelyst Boulevard, ville morænekløften, gennemført i sin fulde udstrækning, fremtræde som en efter danske forhold helt usædvanlig geologisk foreteelse.

Parkerne

Havearkitekten, professor C.Th. Sørensens smukke tanke, hvorefter parkerne beplantedes med egetræer, og Nørrebrogade med kastanietræer som allé skal stadig følges op med fortsat fjernelse af afvigende træsorter med få specielle fravigelser samt fældning af for tæt egebevoksning.

Hvad angår den store morænekløft bør denne friholdes for bevoksning i langt højere grad, end tilfældet er i dag.

Selv om det af skyggemæssige årsager var ønskeligt med en udtynding af kastaniealléen, bør dette ikke finde sted, da kastanierne har stor støjdæmpende virkning, særligt på hospitalssiden.

Udover de buske, som beskytter fortove, skrænter og pladser, bør der af bevoksning, hvor de nævnte hensyn ikke er til stede, kun forekomme egetræer. Prydbuske, blomster, bede, løg i planerne og lignende er udelukket, og sivene ved søbredderne bør begrænses.

I øvrigt bør der fortsat foretages sagkyndigt syn i samråd med Århus Bys stadsgartner.

De eksisterende gangstier, der har relation til arealets stærkt bevægede form, må ikke ændres, og nye stier udover allerede tiltrådte langs søbredderne bør ikke anlægges.

Hvad angår murenes bevoksning med vedbend og vildvin bemærkes, at dette i dag ikke længere har den skønhedsmæssige betydning som i forbindelse med de første bygninger, men det er dog ønskeligt, at sådanne bevoksninger på de store nybygninger i parkens vestlige del, omfattende Fysik og Biologibygningerne, bliver etableret snarest i større udstrækning.

På Høegh Guldbergsgades kaserne tidligere areal, der nu er anlagt som universitetspark med samme bevoksning som den øvrige park, vokser nogle meget store trægrupper af bøg. Kommende bebyggelser bør respektere disse, selv om egeprincippet dermed brydes.

I øvrigt bemærkes, at bilparkering på vejene i parkerne på længere sigt bør afskaffes. Bilister henvises til de anlagte parkeringspladser.

Den høje parklampe, der er anvendt i størstedelen af Universitetsparken bør fortsat anvendes ved eventuel supplerende belysning.

Overalt i parkerne er skiltning på bygningerne udført med bogstavtypen FUTURA udført af aluminium eller zink, hvidmalet og med højt relief. Bogstaverne opsættes direkte på mur. Typen skal absolut benyttes overalt ved nyanlæg og ændringer i parkområdet.

Den krumme parkvej, der følger slugten og forbinder den østlige og vestlige del af Universitetsparken hører til universitetets planidéer og må ikke nedlægges.

Under henvisning til parkernes særlige karakter bør man fortsat fastholde, at placering af plakatsøjler, fritstående skulpturer eller anden "udekunst" er imod parkernes karakter og lader sig vanskeligt praktisere med godt resultat.

Arkitekterne, stadsgartneren og for så vidt angår universitetsområdet universitetets tekniske forvaltning bør være medbestemmende i sådanne rent æstetiske spørgsmål.

Tilførsel af drænvand og tagvand til bækken i kløftens bund og dermed til søerne skal holdes under observation, og det er ønskeligt, at Århus Kommune anlægger et mindre bassin, hvor bækken bryder frem i Vennelystparkens nordlige del.

Medens Universitetsparken vedligeholdes af universitetet, bliver Vennelystparken vedligeholdt af Århus Kommune.

Universitetets bygninger

Da en væsentlig del af universitetsarealet indenfor campus er udbygget, er det rimeligt at stille følgende detailkrav til kommende nybygninger og ved ændringer af bestående bygninger:

Hvor markiser er absolut nødvendige, skal disse udføres efter samme princip som de på Bartholinbygningen anvendte og i samme farve.

Det er lykkedes at formå Aarhus Renholdningsselskab til at levere containere indfarvet grågule (som murværket). Dette bøder meget på containernes store format og skulle meget nødtigt fraviges.

Der er overalt i universitetets bygninger anvendt lyse ensfarvede bomuldsgardiner (ikke røde eller stribede). Der skal vægtige grunde til at fravige denne bestemmelse.

Udover disse generelle krav, kan der som på de følgende sider stilles særlige krav til de enkelte bygninger og bygningskomplekser.

Jura - bygning nr. 340-342

Denne universitetets første bygning er opført 1931-1933 og gennem en årrække betegnet "hovedbygningen". Dens forenklede arkitektur vakte opmærksomhed i arkitektkredse og kom til at danne grundlag for de efterfølgende bygningers udformning.

Forhallens meget store vindue og dens fritbærende trappe samt de rigeligt store normalvinduer fra "glas-tiden"s første år bør fremover bevares uden ændringer. Hoveddøren (teak - en gave), der har format passende til universitetets hovedindgang i sin tid, bør ikke ændres, selv om visse praktiske krav skulle blive fremsat derom.

Økonomi - Statskundskab - bygning nr. 330-331-332 og 350-351

Opført 1960-1969.

Desværre er bygning nr. 340 og 342 (universitetets første bygning) i tidens løb tilført nogle uafviselige tilbygninger og indvendige ændringer.

Yderligere udvidelser, selv i mindre grad, kan under ingen omstændigheder finde sted.

I dette bygningskompleks findes opklæbet 3 meget store historiske malerier udført af Biermann, tysk professor i teatermaleri (gave til indsamling til start af det første jyske universitet i 1912). Skulle disse billeder fremover hindre fornuftige bygningsændringer, bør de nænsomt nedtages og opsættes på ny.

Kollegiebygningerne - bygningerne nr. 191-196 og
311-315

Første kollegium opført 1935.

Af ovennævnte kollegiebygninger er 7 stk. blevet forsynet med nye vinduer og altandøre med tilfredsstillende udseende.

Der var imidlertid ikke pengemidler til også at gennemføre denne ændring i forbindelse med kollegierne 8 og 9, men ændringen bør såvel af varmetekniske grunde som af hensyn til udseendet udføres snarest muligt.

Ved eventuelle ændringer af bygningerne 190, 197 og 310 (tidligere eforboliger) skal de eksisterende facadeforhold respekteres.

I en periode, hvor Statsbiblioteket manglede udvidelsesmuligheder til arkiver, gik vi modstræbende med til at indrette kældre til biblioteksbrug i Kollegiegården mellem kollegierne 1, 2, 3 og 4, 5, 6. Yderligere anlæg af denne art må afvises.

I samme for Statsbiblioteket vanskelige periode har man fremsat den tanke, at en udvidelse af bibliotekets areal kunne finde sted ved hel eller delvis inddragelse af de nærliggende kollegieværelser.

En sådan disposition vil sløre universitetets planmæssige hoveddisposition og er formentlig ret uøkonomisk; den bør ligeledes afvises.
(Se Statsbiblioteket).

Kollegiebygningerne - bygningerne nr. 191-196 og 311-315

Første kollegium opført 1935.

Af ovennævnte kollegiebygninger er 7 stk. blevet forsynet med nye vinduer og altandøre med tilfredsstillende udseende.

Der var imidlertid ikke pengemidler til også at gennemføre denne ændring i forbindelse med kollegierne 8 og 9, men ændringen bør såvel af varmetekniske grunde som af hensyn til udseendet udføres snarest muligt.

Ved eventuelle ændringer af bygningerne 190, 197 og 310 (tidligere eforboliger) skal de eksisterende facadeforhold respekteres.

I en periode, hvor Statsbiblioteket manglede udvidelsesmuligheder til arkiver, gik vi modstræbende med til at indrette kældre til biblioteksbrug i Kollegiegården mellem kollegierne 1, 2, 3 og 4, 5, 6. Yderligere anlæg af denne art må afvises.

I samme for Statsbiblioteket vanskelige periode har man fremsat den tanke, at en udvidelse af bibliotekets areal kunne finde sted ved hel eller delvis inddragelse af de nærliggende kollegieværelser.

En sådan disposition vil sløre universitetets planmæssige hoveddisposition og er formentlig ret uøkonomisk; den bør ligeledes afvises.
(Se Statsbiblioteket).

Naturhistorisk Museum - bygning nr. 210-211 og 212

Opført 1936.

Den selvstændige institution, Naturhistorisk Museum, er opvokset under trange forhold forskellige steder i byen og fik i 1936 af Århus Kommune midler og byggegrund stillet til rådighed i Universitetsparken til opførelse af en nybygning for de store samlinger.

Det er lykkedes at få bygningen udformet i samme arkitektoniske formsprog som universitetets allerede opførte bygning nr. 340 og 342 (den gamle hovedbygning).

Udover de allerede udførte tilbygninger nr. 140 og 141 samt den på "Edmund Hansen planen" viste parallelbygning til museets hovedbygning bør yderligere udvidelse ikke finde sted.

Museets parkareal bør være underlagt samme bestemmelser som beskrevet under "Parkerne".

Hovedbygningen - bygning nr. 411-412-413-414

Trods de urolige forhold for landet lykkedes det i 1938 at få påbegyndt opførelsen af Hovedbygningen og få den fuldført i langsomt tempo. Den er indviet i 1946.

Opførelsen blev afbrudt af et af krigens store bombardementer på Gestapohovedkvarteret i Århus. Sporene heraf ses endnu i den blanke mur og i klinkegulvene.

Det var nærliggende at give netop denne bygning en mere righoldig arkitektonisk udformning, end de hidtil opførte rationelle universitetsbygninger havde fået. Og yderligere var det, som om krigens hårdhed havde banet vej for større righoldighed i bygningens detailudformning. Desuden bevirkede mangel på bl.a. jern, at visse konstruktioner, f.eks. murbuer og hvælvinger blev motiverede og fulgt op af mønstermurværk. De fritstående murpiller mod gade og park med overliggende murbuer bør holdes under observation og vedligeholdes omhyggeligt.

Under normale forhold ville der ikke være hverken tid eller penge til en sådan rig udformning, men krigens omvæltninger bevirkede, at der ikke blev fremført normale økonomiske betragtninger. F.eks.. ville monumentale rum som Aulaen og Vandrehallen næppe kunne gennemføres ved et offentligt byggeri i dag.

Fremover bør der værnes om denne rigt udformede bygning, og ændringer bør så vidt muligt undgås, medens kommende normale undervisnings- og forskningsbygninger bør opføres i det oprindelige rationelle, arkitektoniske formsprog.

Aulaen bør helt forskånes for ændringer. En tiltrængt forbedring af Poul Henningsens hertil specielt tegnede verdenskendte lamper bør udføres ved sagkyndig hjælp, og et uskønt "midlertidigt" opsat lysarrangement under loftet fjernes.

Vandrehallen bør ligesom Aulaen være forskånet for ændringer.

I øvrigt bør Vandrehallen kun møbleres med de dertil specielt tegnede møbler i et omfang ikke større end, hvad der hidtil er praktiseret.

Der er fremsat ønske om anbringelse af siddemøbler i Solgården. Her bør kun anbringes bænke langs Aulaens vestvæg, helst svarende til bænke i bygningens forhal. Hugo Lisbjergs bronzeskulptur "En kat" må ikke fjernes.

For hele bygningen gælder, at f.eks. hvor gangene er udført med blank mur, skal eventuelle dørændringer eller etablering af mellemdørpartier udføres med korrekte murstenssamlinger og murbuer, og lofterne i forbindelse med skillerumsændringer skal gennemføres uden synlige samlinger.

Eventuelle ændringer i Hasle-klinkegulvene skal udføres i korrekte forbandt og forløb, og et rimeligt stort reserverelager af klinker skal altid forefindes.

I Det teologiske Fakultets fællesrum er opsat et stort naturalistisk landskabsmaleri udført af Biermann, tysk professor i teatermaleri. Maleriet bør så vidt muligt forblive på stedet, men kan med nænsomhed flyttes, hvis dette skulle blive nødvendigt.

Musikbygningen - bygning nr. 221-223

Opført 1951.

En af betingelserne for oprettelse af musikvidenskabelig undervisning var opførelse af en mindre nybygning til formålet.

På dette tidspunkt var det til rådighed værende parkareal fuldt udbygget, på nær en smal strimmel langs parkens sydskeel op mod det daværende militærareal.

Medens universitetets øvrige bygninger har længderetning nord-syd, måtte Musikhuset således desværre placeres på denne smalle grund med længderetning øst-vest.

En udvidelse af Musikinstituttet på dette sted kan ikke finde sted, og bygningen foreslås revet helt eller delvist ned, så snart midler til opførelse af en ny, større bygning forefindes, medmindre en velmotiveret anden anvendelse fremkommer.

Statsbiblioteket - bygning nr. 360

Opført 1952-1961.

Denne bygnings arealforhold har fra starten været meget trange, og en udvidelse ind i kollegiearealet med magasiner har desværre været nødvendig.

Yderligere udvidelser bør kun finde sted ved rokering af Hovedbygningens lokaler i bygning nr. 415.

Den fritliggende bygning i Kollegiegården må absolut ikke udvides.

Statsbiblioteket har en arkitektonisk veludformet læsesal med smukt træpanelarbejde og en god hovedtrappe med gul, blank mur og belægning med Hasle klinker. Begge dele skal behandles med nænsomhed.

Der har ofte været fremsat ønsker om vinduesåbninger og andre ændringer i det store bogtårn. Dette bør totalt udelukkes.

Maleren Ole Schwalbes store vægmaleri i frokoststuen kan ikke fjernes.

Fysiologi - Biofysik - bygning nr. 160

Opført 1936.

Ligesom universitetets første bygning nr. 340-342 er denne bygning præget af store glasarealer, som dog efter montering af forsatsrammer og markiser ønskes bevaret.

Hygiejne - bygning nr. 180-181-182

Som fortsat udbygning af Det lægevidenskabelige Fakultet er i 1953 opført Institut for Almindelig Patologi og Farmakologi samt Hygiejne og Biofysik. Denne ombygning er smukt gennemført, og bygningerne bør opretholdes i samme gode stand.

Dette gælder også tilbygningerne og ombygningerne af det oprindelige Institut for Biokemi og Fysiologi med bygningerne nr. 163 og 161 samt bygning nr. 150, Specialkursus i Husholdning. I sidstnævnte bygning findes et stort kalkmaleri af maleren Frede Christoffersen, som skal bevares. Det kan ikke flyttes.

Området er udvidet planmæssigt med bygninger for Det medicinske Fakultet, men derudover kan udvidelse ikke finde sted.

Kemisk Institut - bygning nr. 510-511-512-513-514

Der var kun et meget begrænset areal til rådighed til opførelse af denne bygning på grund af en meget langsom fraflytning af militære bygninger.

Det bevirkede, at bygningen kom til at ligge meget tæt ved Langelandsgade i strid med parkkarakteren.

For at bøde på dette forhold skal egetræsbevoksningen langs gaden plejes bedst muligt, således at dette skår i parkens kontur afhjælpes.

Bygningen blev opført i 1959-1962 og gennemgik en modernisering og ombygning i 1985.

Medicinsk Biokemi - bygning 170-171

Den i 1936 opførte bygning for og Fysiologi (og Biokemi) var efterhånden blevet for lille, og i 1966 opførtes en nybygning til Biokemi placeret i Medicinerområdet med passende udvidelsesmulighed.

En udvidelse, som er vist som en bebyggelsesmulighed mod nord, bør så vidt mulig ikke gennemføres.

I 1972 udførtes en mindre nybygning for redskaber og for en tjenestevogn svarende til de i parken forekommende knopskydningsudvidelser (auditorier, vagtmesterboliger o.l.).

De til ovennævnte 2 bygninger hørende knebne parkeringspladser bør nedlægges ved første lejlighed.

Anatomisk Institut - bygning nr.230-231-232-233-234

Instituttet havde lokaler i den første universitetsbygning fra 1938 og blev i 1957 flyttet til en nybygning, som i 1979 blev udvidet.

Arealforholdene var, på grund af militæret ligesom ved opførelsen af Kemisk Institut, meget trange og kom til at præge instituttets placering på mindre heldig måde.

I bygningen findes universitetets største auditorium, hvis farveholdning og møblering bør forbedres.

I passagen mellem bygningerne 230 og 232 er opsat et værdifuldt relief i brændt ler udført af Foersom-Hegndal. Det skal behandles nænsomt.

Egetræet i gårdens midte skal plejes og skal stadig være beskyttet mod påkørsel.

Matematisk Institut - bygning 530-531-532-533-534

Opført 1960-1961.

Også ved denne bygning blev højde- og tæthedsforhold bestemt af militærbygningernes langsomme fraflytning, således som nærmere beskrevet under Fysisk Institut.

Der bør værnes om auditorie- og trappeforhold, hvad angår klinker og blank mur.

I læsesalen er opsat et maleri af maleren Egil Jacobsen dækkende hele endevæggen og udført til stedet. Det må ikke flyttes.

I det største auditorium findes 4 af Asger Jorns lys-tegninger, som tilhører universitetet.

Tidl. Geografisk Institut - bygning nr. 110-111
Geologisk Institut - bygning nr. 120-121-122

Opført 1963-1966.

De påtænkte udvidelser af bygningerne og det påtænkte forbindelsesbyggeri mellem de 2 bygningskomplekser må ikke udføres højere end de eksisterende bygninger.

Skurvognen ved bygning 120 bør fjernes snarest muligt.

Zoologisk Institut - bygning nr. 140

Opført 1963 på Naturhistorisk Museums grund.

Udvidelse kan ikke finde sted.

Administrationsbygningen - bygning nr. 430
Studerterhuset - bygning nr. 420-421-422-423

Opført 1964-1965.

Beklageligvis måtte denne bygning opføres udenfor universitetets campus på grund af arealnød. En tunnel under Ringgaden bøder på dette forhold.

Et forslag til underføring af Ringgaden på hele strækningen Langelandsgade-Randersvej foreligger, og fornødne fremtidige byggelinier er respekteret. Desværre synes dette projekt, der også giver mulighed for udvidelse af Statsbiblioteket og Hovedbygningen, for tiden uigennemførligt.

I den nuværende administrationsbygningens forhal er væggene udført af blank mur og gulvene af klinker. Eventuelle bygningsændringer bør respektere denne udformning og må udføres med nænsomhed. Dette gælder også tilsvarende forhold i Studenterhuset.

Billedhuggeren Bent Sørensens storslåede relief bør ikke flyttes. Det hører til universitetets bedste kunstværker.

I Studenterhusets lokaler findes gode kunstværker af Richard Mortensen, Svend Wiig-Hansen, Mogens Ziegler, Preben Hornung m.fl..

Studerterhuset bliver hårdt udnyttet, og god vedligeholdelse og beskyttelse af kunstværkerne bør finde sted. Om man ved opslag burde gøre opmærksom på kunstværkernes store værdi, er et spørgsmål.

Hvis de synlige tømmerkonstruktioner i Stakladen trænger til overfladebehandling, må de absolut ikke males, men skal afslibes og voksbehandles. Ændringer i møbleringen bør godkendes af arkitekterne og universitetets tekniske forvaltning.

**De Biologiske Institutter 1 og 2 - bygning nr. 130
og 131**

Opført 1967 og 1973.

Ved for langsom fraflytning af de på militærarealet beliggende militærbygninger blev institutterne Bio I og Bio II nødvendigvis 2 etager højere end forudsat. Der kan bødes på dette uheldige udseende ved at pålægge kommende biologibygninger begrænset højde.

Væksthuset ved gavlen af 131 bør fjernes ved første lejlighed.

Biologisk Institut 3 - bygning nr. 135

Opført 1976.

Forhallernes møblering samt 2 x 2 indrammede malerier af Per Kirkeby ophængt på blank mur, må ikke ændres uden samråd med universitetets tekniske forvaltning.

Herbariebygning ved Biologisk Institut 3

Opført 1985-1987.

I tilslutning til Bio III's gavl er opført en herbariebygning til Botanisk Institut.

Væksthus Botanisk Have

Opført 1969-1970.

Bygningen kræver særlig vedligeholdelse.

Fysisk Institut - bygning nr. 520-521-522-523-524

Opført 1973-1975.

Også her var militærets langsomme fraflytning skyld i, at fløjene 512 og 520 fik større højde end oprindeligt planlagt.

Ved den omtalte bebyggelse af det nord-østre hjørne af parken og ved mindsket pres på fremtidige bebyggelseskrav løstes Det fysiske Instituts arealbehov ved at opføre nævnte fløj i betydeligt større højde end planlagt og ønskeligt æstetisk set.

Bygningerne har nogle smukke, gode rum: Auditoriet, forhallen og biblioteket, hvor ændringer bør undgås.

I forhallen findes indmuret et fremragende kæmperelief af gips af billedhuggeren Svend Wiig-Hansen. Det bør behandles med varsomhed og kan ikke flyttes.

Et tidligere fremsat byplanforslag gående ud på at anlægge en med Langelandsgade parallelt løbende intern vej kan ikke gennemføres uden nedlægning af portindkørslen til instituttets parterreetage samt ved nedbrydning af det omfattende murbueanlæg af blank mur, der fører til instituttets kelderetage. Dette anlæg har stor skønhedsmæssig og håndværksmæssig værdi og bør bevares.

Udvidelse af dette store institut kan kun foregå ved en af de så ofte ved universitetsanlæggene praktiserede "knopskydninger" ved den nordre gavl af fløj 525 samt ved underjordiske kældre.

Bartholinbygningen - bygning nr. 240-241-242-243-
244-245

Ibrugtaget 1974.

Institutterne for Medicinsk Mikrobiologi, Human Genetik og Farmakologi kunne arealmæssigt ikke følge med. Det lægevidenskabelige Fakultets vækst, og en ny og større bygning måtte opføres.

Bygningen måtte på grund af dens store arealforbrug desværre bryde ud af det planlagte lægevidenskabelige område i parkens vestside og placeres i dens østside. Herved kom den samtidig nærmere universitetshospitalet (Århus Kommunehospital), hvilket var ønskeligt.

Bygningens auditorium har vægge af blank mur, som ikke bør ændres, selv om murværket giver rummet en forholdsvist alvorlig karakter.

I forhallen er opsat et relief udført i sintret, brændt ler af billedhuggeren Allan Schmidt, dækkende hele væggen.

De øvrige vægge, gulvet og loftet har fliseagtig beklædning, også af brændt ler.

Ændringer må absolut ikke foretages.

De krumme blanke mure ved vareindkørselen bør holdes under observation.

Nord-østre hjørne - bygning nr. 320-321-322-323-324-325-326-327 og 328

Ibrugtaget 1975.

Medens Det naturvidenskabelige Fakultets pladsbehov, som omtalt under beskrivelsen af Det fysisk Institut, blev løst ved forøgelse af de tidligere vedtagne bygningshøjder, måtte man, for at undgå en påtænkt flytning af dele af universitetet til Skejby eller Lisbjerg, nord for Århus, anlægge en større bebyggelse for Det humanistiske Fakultet i parkens nord-østre hjørne.

For arealmæssigt at gennemføre denne ret store bebyggelse, måtte man beklageligvis fjerne de tidligere omtalte 5 professorboliger samt inddrage under campus en del af et vejareal.

Det bøder på hele denne noget tætte bebyggelse, at den sammenhængende række af bygningsblokke afskærmer parken fra den støjgivende trafik på Ringgaden og Nørrebrogade, og at bygningsblokkene danner arkitektonisk gode rum.

Bebyggelsen indeholder en kantine, der kræver stor vedligeholdelse, hvad angår køkken, ekspedition og møbler. Ændringer bør godkendes af universitetets tekniske forvaltning.

På væggene i dette rum hænger skitser af Preben Hornung, og i den tilstødende dagligstue 2 store malerier af Jens Søndergaard. Sidstnævnte hænger udmærket og bør ikke fjernes. Det gælder også 3 relieffer udført i brændt ler af Rasmus Nellesmann, ophængt på hovedtrappen.

De krumme blanke mure ved garagedkørselen bør holdes under observation.

Bygningerne i Vennelystparken

Danmarks Sygeplejerskehøjskole

Opført 1957.

Efterhånden som man kunne forudse en alt for tæt bebyggelse omfattende allerede opførte universitetsbygninger med fornødne udvidelsesmuligheder af det til universitetsbebyggelsen udlagte areal, begyndte den resterende del af kløften at interessere forskellige undervisningsinstitutioner som bebyggelsesmulighed, og i særdeleshed da en ødelagt ældre teaterbygning blev fjernet, opnåede Kursus for Sundheds- og Sygeplejersker (Sygeplejerskehøjskolen) tilladelse til på dette sted at opføre en undervisningsbygning.

Udvidelse af bygningerne kan ikke ske.

Aarhus Kunstmuseum

Opført 1958.

Aarhus Kunstmuseum havde til huse i en fælles bygning sammen med samlingerne Moesgaard. Museet havde opnået tilladelse til opførelse af en nybygning og valgte det stærkt kuperede terræn i Vennelystparkens sydspids som byggegrund uden udvidelsesmulighed men med en smuk terrænmæssig formning for øje.

Der kan ikke ske bygningsmæssig udvidelse.

Århus Tandlægehøjskole

Opført 1957-1977.

Efter nogen søgning fandt ministeriet og Århus Kommune frem til, at en ny tandlægehøjskole passende kunne placeres på den resterende del af Vennelystparken (morænekløften). Det blev tiltrådt, at denne bygning sammen med de øvrige Vennelystbebyggelser blev udformet i samme stil som universitetsbygningerne og i det samme stærkt bevægede terræn således, at der opnåedes en arkitektonisk helhed af bebyggelserne af de to sammenhængende parker.

Der fandt en udvidelse sted i 1977. Yderligere udvidelse kan ikke ske.

Nordisk Journalistkursus og Journalistkollegiet

Opført 1957-1960.

Nordisk Journalistkursus søgte ligeledes lokaler i undervisningsområdet i Vennelystparken og fik tildelt et begrænset areal til opførelse af en nybygning på samme betingelser som de øvrige i området.

Bygningen rummer nu kun kollegieværelser og undervisningslokaler.

For Vennelystparken gælder specielt:

Parkskel mod vest er tinglyst.

Yderligere bebyggelse udover den eksisterende i Vennelystparken er udelukket.

Der må ikke ske udvidelse eller udbygning af bygningerne. Eventuelle bygningsændringer må nøje følge de samme forskrifter, som er gældende for bygningerne i Universitetsparken.

Århus, den 18. oktober 1988